

Слушним є питання харчування-перший день голод, але пити давати обов'язково, на другий день призначити діету №10 (за Певзнером) аби уникнути небажаних гастро-колонокардіальних рефлексів у майбутньому. Не слід турбуватися якщо у лежачого хворого 2-3 доби не буде випорожнень кишечника, для уникнення небажаного фізичного навантаження слід призначити очисну клізму.

Висновки:

1. зниженню летальності від дифтерії лежить в площині заходів по ранньому виявленню і вчасній госпіталізації хворих;
2. чим раніше діагностований міокардит тим більше відсоток сприятливих результатів;
3. покрокова реабілітація хворих на дифтерійний міокардит дозволяє максимально швидко і без ускладнень повернути хворого до звичайного життя;
4. покрокова фізична реабілітація хворих на дифтерійний міокардит потребує подальшого обміркування та деталізації фізичного навантаження для уникнення небажаних побічних ефектів.

ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ЯК СКЛАДНИК КОМПЛЕКСНОЇ ДОПОМОГИ ВПО ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ В УКРАЇНІ, РОЗВ'ЯЗАНОЇ російською федерацією

Похилько В.І., Климач Т.М.

Полтавський державний медичний університет

З 2014 року проблема внутрішньо переміщених осіб (ВПО) для України стала актуальною, нині вона набула особливого значення. Повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну зумовило мирне населення покидати рідні землі, шукаючи порятунку на більш спокійних, економічно стабільних територіях країни. Вимушене переселення викликає в людей тривогу, стрес та постійний страх за майбутнє.

Метою нашої роботи було забезпечення психологічної підтримки внутрішньо переміщених осіб шляхом індивідуальних психологічних консультацій та групової діяльності, а саме психологічних тренінгів.

Під час воєнного стану м. Полтава та Полтавська область стала хабом для ВПО, допомогу організували як адміністрація міста й регіону, так і різні волонтерські організації, такі як благодійні фонди "Ми з України", "Карітас Полтава"; Республіканський (Громадянський) штаб солідарності та інші. Здобувачі освіти, співробітники, психологічна служба, волонтерські загони, студентський парламент Полтавського державного медичного університету (ПДМУ) брали активну участь у підтримці ВПО, які перебували в нашому місті та активно допомагали їм.

З метою розвитку стресостійкості особистості під час воєнного стану, формування ефективних комунікативних умінь у процесі спілкування в нових умовах проживання, отримання навичок самоконтролю, зняття втоми, напруги, агресії психологічна служба ПДМУ провела цикл психологічних тренінгів для ВПО: "Як зберегти психічне, емоційне здоров'я в умовах війни". Усього було проведено понад 20 тренінгів, участь у яких взяли 332 особи. Під час тренінгів використовувався комплекс відновлювальних заходів (зняття нервово-м'язової напруги, через психологічні методи, засоби та прийоми, фізичні вправи; відновлення комунікативних навичок шляхом використання різних групових та індивідуальних вправ аутогенного тренування, дихальних і фізичних вправ).

Ураховуючи екстремальність характеру пережитих подій ВПО, основним завданням фахівців при наданні психологічної підтримки як при індивідуальній, так і при груповій роботі була підготовка постраждалих до адаптації, до нових життєвих умов, усвідомлення того, що життєві проблеми потрібно вирішувати самостійно, бути відповідальним за своє життя і життя родини й мотивувати їх досягати поставлені цілі в подальшому житті. Оскільки психологічна підтримка забезпечує збереження емоційного здоров'я, уміння концентруватися; зменшення тривоги, панічних нападів,

відчуття відчаю, тому психолог і є тим, з ким можна почувати себе в безпеці, хто допомагає регулювати стрес, "гасити" емоційні бурі, може бути поруч.

На психологічних тренінгах та при індивідуальних консультаціях психолог акцентував слухачів на збереженні емоційного здоров'я, рекомендував знаходити час на рухові активності (пробіжка, плавання тощо); частіше спілкуватися з близькими й рідними; займатися справами, які приносять задоволення (хобі); проводити час на свіжому повітрі та слідкувати за збалансованим харчуванням.

Після проведеного вихідного анкетування було встановлено, що 242 респонденти (73%) мали позитивне покращення в емоційній сфері, підвищили рівень адаптації до нових умов сьогодення, 83 особи (25%) відкрили в собі нові можливості та на шляху до змін на краще, у 6 осіб (2%) ситуація не змінилася.

Для волонтерів, що надавали підтримку ВПО була проведена низка психологічних тренінгів "Перша психологічна допомога для тимчасово переміщених осіб" щодо першої психологічної допомоги евакуйованим особам. Психолог зауважував, що під час переселення, від тяжкості пережитих подій у ВПО може проявлятися цілий спектр психологічних та психічних проблем. На тренінгах волонтерам були надані психологічні поради щодо спілкування з ВПО, розглядався алгоритм встановлення контакту, надавалась інформація про особливості дитячої психіки під час війни. Акцентувалося на фразах, які не можна говорити, щоб не збільшити стресове емоційне збудження, яке досить суттєво впливає на психічне здоров'я постраждалих. Учасники тренінгів навчилися практичних вправ задля зниження втоми, напруги, агресії. Загальна кількість слухачів склала 62 особи.

Висновок. Здійснення психологічної підтримки за допомогою індивідуальних психологічних консультацій та психологічних тренінгів, використовуючи комплекс відновлювальних заходів: зняття нервово-м'язової напруги шляхом використання психологічних методів, засобів і прийомів;

фізичних вправ; відновлення комунікативних навичок через використання різних групових та індивідуальних вправ, аутогенного тренування, дихальних вправ дозволяють суттєво зменшити показники переживання, стресу, покращення емоційного здоров'я, що свідчить про ефективність психологічної підтримки.

ЗАПОБІГАННЯ РОЗВИТКУ УСКЛАДНЕНЬ В РАННЬОМУ ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНОМУ ПЕРІОДІ У ДІТЕЙ ПІСЛЯ РАДИКАЛЬНОЇ УРАНОСТАФІЛОПЛАСТИКИ

Ткаченко П.І., Доленко О.Б., Лохматова Н.М., Попело Ю.В., Білоконь С.О., Коротич Н.М.

Полтавський державний медичний університет. Україна

Вроджені вади розвитку обличчя, особливо це стосується щілинних дефектів верхньої губи та піднебіння, представляють досить значний інтерес для клініцистів як в плані поетапного лікування, так і послідовності проведення реабілітаційних заходів. Цьому напрямку присвячено ряд фундаментальних і періодичних наукових напрацювань, які переважно стосуються розробки та реалізації ефективних профілактичних заходів по запобіганню, саме у віддалені терміни післяопераційного періоду, деформацій верхньої щелепи.

Задля вирішення цього актуального питання на сьогодні виникає нагальна потреба в комплексному супроводі цих пацієнтів на всіх етапах як медичного, так і соціального спрямування. Не є виключенням і хірургічна складова, адже навіть до теперішнього часу не існує єдиного погляду на способи та методи, які можуть з успіхами застосовуватися в якості запобіжних заходів спрямованих на усунення, або пом'якшення впливу несприятливих факторів, що можуть відігравати провідну роль в загосенні рани після оперативного втручання на піднебінні.